

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Zákon o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	15.12.2021 – 23.12.2021
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	29.12.2021 – 19.01.2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	2.2.2021-8.2.2021
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	

2. Definovanie problému
<p><i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i></p> <p>Návrhom zákona o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa de novo kreuje právna úprava inšpekcie v sociálnych veciach, ktorou bude dozor nad dodržiavaním osobitných predpisov v oblasti sociálnych vecí a vyvodzovanie zodpovednosti za porušenie týchto povinností. Účelom predkladanej novej právnej úpravy je vytvoriť funkčný systém správneho dozoru, a tým prispieť k posilneniu efektívnosti a kvality sociálnej pomoci poskytovanej v rámci práva sociálneho zabezpečenia.</p>
3. Ciele a výsledný stav
<p><i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i></p> <p>Návrh zákona sleduje efektívnym vykonávaním inšpekcie v sociálnych veciach, osobitne správneho dozoru predovšetkým posilnenie ochrany najzraniteľnejších fyzických osôb vzhľadom na ich dlhodobú závislosť na pomoci inej osoby pri sebaobsluže, vzhľadom na vek alebo ťažké zdravotné postihnutie. Ide o osoby, ktoré sú spravidla dlhodobo odkázané na vymedzené druhy sociálnej pomoci, a to poskytovanie sociálnych služieb alebo poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa príslušných právnych predpisov, ktoré patria do pôsobnosti ministerstva. Ďalšou oblasťou, na ktorú sa bude vzťahovať inšpekcia v sociálnych veciach, je oblasť výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorej špecifikom je, že opatrenia sú vykonávané primárne za účelom riešenia situácie dieťaťa (spravidla dieťaťa ohrozeného) a komplikovaných rodinných situácií.</p>
4. Dotknuté subjekty
<p><i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i></p> <p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb, neštátne subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, fyzické osoby, ktorým bola priznaná kompenzácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu, fyzické osoby, ktoré poskytujú pomoc, na zabezpečenie ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo peňažný príspevok na opatrovanie</p>
5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

V prípravnej fáze koncipovania návrhu zákona boli zvažované rôzne možnosti organizačného zabezpečenia inšpekcie v podobe/forme napr. samostatnej rozpočtovej organizácie, preddavkovej organizácie ministerstva alebo samostatného špecializovaného útvaru ministerstva. Po zvážení rôznych faktorov (napr. aktuálneho stavu výkonu vecnej kontroly, potreby efektívneho využitia ľudských zdrojov, nutnosti odbornosti a špecializácie vo výkone správneho dozoru a v neposlednom rade kritérium účelnosti vynaložených finančných prostriedkov) sa navrhuje, aby inšpekciu vykonávalo ministerstvo prostredníctvom špecializovaného útvaru inšpekcie v sociálnych veciach. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že do návrhu boli zakomponované efektívne záruky, aby boli *ex lege* zabezpečené požiadavky predovšetkým na nestrannosť a objektivitu, samostatnosť, transparentnosť a nezávislosť inšpekcie v sociálnych veciach.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

Áno

Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Nejedná sa o transpozíciu práva EÚ.

8. Preskúvanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúvanie vykonané.

Vzhľadom na sledovaný cieľ predkladanej právnej úpravy, ktorým je vytvorenie funkčného systému správneho dozoru je preskúvanie účelnosti nastavené priebežne – povinnosťou ministerstva zverejniť hodnotiacu správu o výsledkoch inšpekčnej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok, prvýkrát v roku 2023 za rok 2022. Kritériá, na základe ktorých bude preskúvanie vykonané sú: počet vykonaných dozorov a počet právoplatných rozhodnutí vo veci uloženia pokuty za správny delikt.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☒ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			

vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Návrh zákona sleduje efektívnym vykonávaním správneho dozoru predovšetkým posilnenie ochrany najzraniteľnejších fyzických osôb vzhľadom na ich dlhodobú závislosť na pomoci inej osoby pri sebaobsluže, vzhľadom na vek alebo ťažké zdravotné postihnutie. Ide o osoby, ktoré sú spravidla dlhodobo odkázané na vymedzené druhy sociálnej pomoci, a to poskytovanie sociálnych služieb alebo poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa príslušných právnych predpisov, ktoré patria do pôsobnosti ministerstva. Osobitnou oblasťou, na ktorú sa bude vzťahovať správny dozor, je oblasť výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorej špecifikom je samotná povaha vykonávaných opatrení. Špecifikom vykonávania správneho dozoru v sociálnych veciach je aj rôznorodá povaha dozorovaných subjektov, a to tak u správneho dozoru pri poskytovaní sociálnych služieb, ako aj pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (subjekty z oblasti miestnej samosprávy, regionálnej samosprávy, neštátne subjekty, resp. neverejní poskytovatelia sociálnych služieb, subjekty z oblasti štátnej správy, ak ide o vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately).

Návrh zákona v súlade so všeobecným cieľom zefektívnenia výkonu, racionalizácie a skvalitnenia štátnej správy utvára právne podmienky na transparentnosť, účelnosť a účinnosť procesných, vecných i administratívnych postupov výkonu inšpekcie v sociálnych veciach vo vymedzenom rozsahu.

Návrh zákona *ex lege* stanovuje primárne úlohy a oprávnenia novozriadeného útvaru, ktorý vykonáva pôsobnosť ministerstva v oblasti správneho dozoru v sociálnych veciach, ako aj oprávnenia a povinnosti štátnych zamestnancov poverených výkonom inšpekcie v sociálnych veciach a prizvanej osoby pri výkone inšpekcie. Špecifikuje práva a povinnosti dozorovaného subjektu, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri vykonávaní inšpekcie v sociálnych veciach, priebeh a vecné náležitosti vykonávania inšpekcie v sociálnych veciach, ako aj rozhodovanie o sankciách za porušenie povinností ustanovených osobitnými predpismi a týmto zákonom.

V súvislosti s navrhovanou právnou úpravou je nutné z dôvodu zabezpečenia previazanosti jednotlivých právnych úprav v oblasti sociálnych vecí novelizovať zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov, zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia znení neskorších predpisov a zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

PhDr. Miroslav Cangár, PhD.
riaditeľ odboru sociálnych služieb
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
miroslav.cangar@employment.gov.sk

12. Zdroje

Výdavky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v roku 2021

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 270/2021
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov

Materiál obsahuje neaktuálny formulár Doložky vybraných vplyvov aj analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie. Komisia odporúča vyplniť aktuálny formulár [Doložky vybraných vplyvov](#) aj [Analýzy vplyvov](#).

Do Doložky vybraných vplyvov Komisia odporúča predkladateľovi doplniť chýbajúce časti 5. Alternatívne riešenia – nulový variant, 8. Preskúmanie účelnosti – časovú lehotu preskúmania (rok) a kritériá. Do časti 10. Poznámky Komisia odporúča uviesť a popísať aj potenciálny vplyv na podnikateľské prostredie, a to na neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a neštátne subjekty - §7(6).

Vyhodnotenie: čiastočne akceptované

Materiál čiastočne upravený v zmysle pripomienok. Materiál nezakladá vplyv na poskytovateľov sociálnych služieb (verejných a neverejných).

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, čiastočne rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov sú v tabuľke č. 1 kvantifikované celkové výdavky v sume 1 251 464 eur v roku 2022, v sume 4 718 109 eur v roku 2023 a v sume 6 933 290 eur každoročne v rokoch 2024 a 2025. Rozpočtovo nekrytý vplyv sa uvádza v sume 984 115 eur v roku 2022, v sume 4 183 410 eur v roku 2023 a v sume 6 398 591 eur každoročne v rokoch 2024 až 2025. V rámci ukazovateľov zamestnanosti predkladateľ návrhu zákona predpokladá vznik 166 nových pracovných miest. Obsadzovanie pracovných pozícií má byť postupné. Navýšenie počtu zamestnancov sa predpokladá od júla 2022 v počte 50 miest, v roku 2023 o ďalších 58 miest na 108 miest a v roku 2024 o ďalších 58 miest na 166 miest.

V tabuľke č. 1 analýzy vplyvov je v časti Výdavky verejnej správy celkom v riadku „Vplyv na ŠR“ v jednotlivých rokoch uvedený iba nekrytý vplyv. Komisia žiada uvádzať celkový vplyv.

Taktiež je potrebné v analýze vplyvov jednoznačne špecifikovať výdavky, ktoré sú uvedené ako rozpočtovo kryté.

V časti 2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie je uvedené, že v súvislosti so zriadením inšpekcie sa predpokladajú ďalšie investície – kúpa, obnova a rekonštrukcia budov, materiálno-technického vybavenia, obstaranie osobných motorových vozidiel, pričom sa tieto výdavky odhadujú v sume 13 mil. eur a ich financovanie sa predpokladá z Plánu obnovy a odolnosti. Komisia žiada tieto vplyvy doplniť do tabuľky č. 1 analýzy vplyvov vrátane zdroja financovania, ktorým bude Plán obnovy a odolnosti a uviesť ich ako rozpočtovo zabezpečený vplyv.

Zároveň Komisia upozorňuje, že objem finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti vyčlenený na súvisiace opatrenie podpory infraštruktúry pre detašované pracoviská

spomínaný v bode 2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy je v objeme 9 mil. eur, nie 13 mil. eur, ako uvádza predkladateľ.

V analýze vplyvov v tabuľke č. 4 Komisia žiada uviesť celkový vplyv, nielen rozpočtovo nekrytý vplyv.

Vyhodnotenie: akceptované

Materiál upravený v zmysle pripomienok.

V analýze vplyvov v časti 2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie v prvom odseku pod tabuľkou Komisia žiada počet zamestnancov od júla 2022 upraviť z 55 na 50 a v tabuľke č. 4 analýzy vplyvov Komisia žiada upraviť sumu miezd, plátov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní (610) z 852 708 eur na 582 708 eur. Tabuľku č. 5 analýzy vplyvov Komisia žiada prepracovať tak, aby poskytovala v časti priemerného mzdového výdavku korektnú kvantifikáciu a zodpovedala reálnemu počtu zamestnancov, súčasne Komisia žiada doplniť osobné výdavky v jednotlivých rokoch.

Vyhodnotenie: akceptované

Materiál upravený v zmysle pripomienok

Komisia odporúča vysvetliť predpoklad o potrebe pracovných miest inšpektorov.

Odôvodnenie: Komisia upozorňuje, že v Pláne obnovy a odolnosti sa počítalo s konečným stavom počtu inšpektorov približne na úrovni 165 osôb. Predkladaný návrh počíta s konečným stavom inšpektorov na úrovni 147 osôb v roku 2024. Nie je zrejmé, z čoho vyplývajú predpoklady o potrebnom počte inšpektorov a či sa v budúcnosti ich žiadaný stav nezmení, čo bude mať vplyv štátny rozpočet.

Vyhodnotenie: akceptované

Odôvodnenie: Vzhľadom na to, že ide o zriadenie nového organizačného útvaru ministerstva, je potrebné v návrhu organizačnej štruktúry zohľadniť aj počet miest na výkon prierezových činností (riadiacich pracovníkov, metodikov, právnikov, IT pracovníkov a administratívnych pracovníkov), ktorí budú zabezpečovať tieto činnosti.

Komisia upozorňuje, že v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov je v analýze vplyvov v tabuľke č. 5 potrebné uvádzať aktuálny rozpočtový rok a tri nasledujúce rozpočtové roky.

Vyhodnotenie: neakceptované

Odôvodnenie: Nakoľko zákon nadobudne účinnosť 30.6.2022, nepovažovali sme za potrebné zahrnúť do analýzy vplyvov vplyvy na rok 2021. Zastávame názor, že pokiaľ je v tabuľke č. 5 potrebné uvádzať aktuálny rozpočtový rok a tri nasledujúce rozpočtové roky, tak by to bolo potrebné uviesť aj v ostatných tabuľkách v Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.

Všetky negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu, ktoré nie sú kryté z Plánu obnovy a odolnosti, Komisia žiada zabezpečiť v jednotlivých rokoch v rámci schválených limitov výdavkov a počtu zamestnancov kapitoly MPSVR SR, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. V nadväznosti na uvedené je potrebné upraviť doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv.

Vyhodnotenie: neakceptované

Odôvodnenie: V Pláne obnovy a odolnosti sú kvantifikované len kapitálové výdavky v súvislosti s reformou dohľadu v sociálnych veciach a výdavky na personálne vybavenie zamestnancov ministerstva, ktorí budú implementovať Plán obnovy a odolnosti, celkovo ide o 7 zamestnancov. Samotný výkon novozriadeného útvaru je potrebné personálne zabezpečiť a tieto výdavky Plán obnovy a odolnosti nezahŕňa. Je potrebné zdôrazniť, že ide o nový organizačný útvar ministerstva, a preto je potrebné zvýšiť výdavky v rozpočtovej kapitole ministerstva o výdavky súvisiace s nárastom počtu zamestnancov. Tieto výdavky nie sú ani predmetom rozpočtového programovania na roky 2022 až 2025.

K sociálnym vplyvom

Z dôvodu prijatia materiálu sa predpokladá vznik 166 nových pracovných miest, pričom títo novoprijatí zamestnanci majú pôsobiť v sídle novovzniknutého útvaru v Bratislave, ale aj na detašovaných pracoviskách vo všetkých ôsmich samosprávnych krajoch. Vzhľadom na tento predpoklad Komisia odporúča identifikovať a zhodnotiť sociálne vplyvy v bode 4.4 vplyvy na zamestnanosť a trh práce ako aj v bode 4.1. vplyvy na hospodárenie domácností.

Vyhodnotenie: akceptované
Materiál upravený v zmysle pripomienok.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: